

uddannelsesforløb. Det er væsentligt, at uddannelserne hver for sig har en identitet i sammenhæng.

De redskaber, som vi fra centralt hold anvender til at sikre uddannelsernes indholdsmæssige kvalitet, er bl.a. mål- og rammestyring, eksamens- og prøvesystemet, herunder vores brug af censorer, det faglige og pædagogiske tilsyn som udøves, evalueringssystemer og krav til lærernes kvalifikationer.

Den måde, vi går til kvalitetssikring og kvalitetsudvikling på, afhænger af kompetenceforhold og traditioner, men på tværs af området har regeringen en sammenhængende politik. Et værktøj til at styrke den indholdsmæssige kvalitet i uddannelserne er at sætte mål, vurdere i hvilket omfang målene opnås og efterfølgende justere målene eller arbejde på at forbedre mulighederne for at opnå de mål, vi gerne vil. Dermed bliver afdækning af status afgørende, fordi det giver en mulighed for at reflektere over, hvilke veje man kan gå for at opnå bedre resultater.

I nogle af de lande, som omgiver os, er der især fokus på standard, og det er selvfølgelig vigtigt, at de færdiguddannede opnår et godt fagligt niveau, og at dette niveau er nogenlunde ensartet for uddannelser med nationale undervisningsplaner, f.eks. i gymnasiet. Og det er også vigtigt, at uddannelser, som sigter mod en given profession, f.eks. sygeplejersker, har et mindstemål af fælles kompetencer.

Men ensidig fokus på standarder vil efter vores mening indebære en risiko for, at vores uddannelsessystem forstener, og det kan blive en hæmsko for, at vi hele tiden udvikler uddannelsernes indhold. Vi ønsker at sætte fokus på selve undervisningsprocessen og på at skabe dynamiske uddannelsesmiljøer, som forholder sig til, om de gør det godt nok.

Både når det gælder indholdsmæssig kvalitet og sammenhæng i uddannelsessystemet koncentrerer opmærksomheden ofte om rammer, struktur og ikke mindst finansiering af uddannelsesvirksomheden. Og det er naturligvis også væsentlige faktorer, som det jo i øvrigt også fremgår af den rapport, som hr. Aage Frandsen omtalte, »Kvalitet i Uddannelsessystemet«, som blev fremlagt i juni.

Rapporten giver en vurdering af de samfundsøkonomiske samt nogle af de samfundsmæssige kvaliteter i uddannelsessystemet, men må ses som én dimension i forhold til den samlede uddannelsespolitik. For endnu vigtigere,

når vi skal realisere vores målsætninger, er den menneskelige faktor. Det er den enkelte lærer, den enkelte uddannelsessøgende, der er hovedaktør. Det er til syvende og sidst dem og forholdene mellem dem, der flytter tingene. Det er det, der gør forskellen, dvs. hvad der sker mellem det menneske, som uddanner sig, og den lærer, som både er vejleder og underviser.

Jeg tror, at læreren er den enkelte faktor, der er mest afgørende for den faktiske og den oplevede kvalitet, man møder som elev, kursist eller studerende. Det er deres engagement, deres kvalifikationer, der gennem videreformidling af kundskaber, erfaringer og holdninger skaber kvalitet. Læreruddannelse og fokus på løbende udvikling af lærerens kvalifikationer står derfor meget højt på regeringens uddannelsespolitiske dagsorden.

På forskellige uddannelsesniveauer og inden for de forskellige uddannelsesområder er der jo naturligvis store forskelle på, hvilke krav der skal stilles for at undervise. I Undervisningsministeriet har vi taget initiativ til, at hele dette område skal undersøges og vurderes. Vi vil se på, om de formelle krav, der stilles til uddannelsesområderne, er gode nok, og få et billede af lærernes faktiske kvalifikationer, også på de områder, som ikke reguleres fra centralt hold.

Videreuddannelsesmulighederne skal også kortlægges og vurderes, og herefter vil vi kunne lave en handlingsplan for fremtidens lærerkvalifikationer. Handlingsplanen kan også indeholde forslag til, hvordan lærerkvalifikationerne løbende opdateres, vedligeholdes og udvikles i takt med, at verden jo hele tiden forandrer sig.

Lærernes faglige kvalifikationer skal jo være i top. Det er der slet ikke nogen tvivl om, og det er jo også det, der er baggrunden for, at Folkeetinget ændrede folkeskolelæreruddannelsen, så lærere i fremtiden skal have fire linjefag i stedet for to, og at de fortrinsvis skal undervise i deres linjefag. Der er også indført et nyt pædagogikum for gymnasielærere med en faglig supplerung af sidefaget.

Men faglige kvalifikationer er ikke nok. Der er i stigende grad fokus på de personlige og på de sociale kvalifikationer hos den enkelte lærer. Og det fordrer jo lærerkræfter, der kan tilrettelægge og gennemføre den differentierede undervisning, vi forestiller os, og som kan tilrettelægge undervisnings- og uddannelsesforløb på en sådan måde, at de opøver dem, der søger uddannelse, i at samarbejde, i at være kreative,